De fout van de slimme robot

Basis-, digitale en AI-gerelateerde vaardigheden en burgerschap

eTwinning

De fout van de slimme robot

Aanbevolen leeftijd: 5-7
Tijdsduur: 30 minuten
Materialen: kaartjes of dia's

Situatie:
De klasrobot probeert te helpen, maar maakt fouten. Leerlingen worden robothelpers en speuren de missers op.

Uitdaging:
In tweetallen ontdekken leerlingen wat er niet klopt en leggen ze uit wat het juiste antwoord is.

Stappen:
1. De leerkracht laat vijf robotantwoorden zien (die kan de leerkracht vooraf met een AI-tool maken).
2. Leerlingen werken in teams om de fouten te vinden en verbeteringen voor te stellen.
3. Daarna leggen ze uit hoe ze de fouten hebben ontdekt.
4. De klas bespreekt waarom AI fouten kan maken.

Missie voltooid wanneer:
Leerlingen maken een poster: 'Zelfs slimme robots maken weleens fouten!'

Future-ready schools

De AI-detective

Basis-, digitale en AI-gerelateerde vaardigheden en burgerschap

eTwinning

De AI-detective

Aanbevolen leeftijd: 12-18
Duur: 20–30 minuten
Materialen: geprinte teksten (de docent kan deze vooraf met een AI-tool maken)

Situatie:

De klas krijgt drie korte teksten (een gedicht, een nieuwsberichtje, een persoonlijk verhaal). Eén of meer zijn geschreven door AI.

Uitdaging:

In kleine groepjes speuren leerlingen in elke tekst naar aanwijzingen, zoals toon, herhaling, feitelijke juistheid en een ‘té perfecte’ opbouw. Daarna stemmen ze welke tekst volgens hen door AI is gemaakt.

Stappen:

1. Lees alle teksten hardop voor.
2. Bespreek ze in groepjes van drie tot vier.
3. Elke groep deelt zijn oordeel en onderbouwing.
4. Maak het juiste antwoord bekend en bespreek wat hen verraste..

Missie voltooid wanneer:

De klas maakt samen een ‘AI-herkenningschecklist’ om in het lokaal te bewaren.

Future-ready schools

Mijn digitale rugzak

Basis-, digitale en AI-gerelateerde vaardigheden en burgerschap

eTwinning

Mijn digitale rugzak

Aanbevolen leeftijd: 7-12
Duur: 25 minuten
Materialen: rugzakkaartjes

Scenario:

Maak kennis met ‘Alex’, een fictief kind met een online rugzak vol foto’s, berichten en persoonlijke informatie. De klas onderzoekt wat je veilig online kunt delen.

Uitdaging:

Leerlingen herkennen welke dingen je veilig kunt delen en welke risico’s geven, en geven Alex advies.

Stappen:

1. Laat Alex’ rugzakkaartjes zien.
2. Leerlingen sorteren de items in ‘veilig om te delen’ en ‘privé houden’.
3. Groepjes schrijven drie tips voor Alex.

Missie geslaagd als:

Elke groep deelt één veiligheidstip hardop, samen maken jullie een ‘Digitale veiligheidsgids’ voor de klas.

Burger van morgen

Basis-, digitale en AI-vaardigheden en burgerschap

eTwinning

Burger van morgen

Aanbevolen leeftijd: 12-18
Duur: 30 minuten
Benodigdheden: posterpapier of digitaal bord

Situatie:

Jouw school wil een ‘AI-gebruikshandvest’ voor leerlingen publiceren.

Uitdaging:

Elke groep bedenkt één regel voor verantwoord, eerlijk en transparant gebruik van AI bij schoolopdrachten, en verdedigt die in de klas.

Stappen:

1. Brainstorm in groepjes.
2. Elke groep schrijft hun regel op een poster/kaartje.
3. Presenteer en stem op de beste vier regels.
4. Bundel ze tot een klassencharter.

Missie geslaagd wanneer:

De klas is het eens en hangt het definitieve ‘AI-gebruikscharter’ op.

Weerbericht in de klas

Inclusie en welzijn

eTwinning

Weerbericht voor in de klas

Aanbevolen leeftijd: 5-12
Tijd: 20-30 minuten
Benodigdheden: papier/witbord, eenvoudige weersymbolen (zelf te tekenen of te printen)

Situatie:
Elke dag zie je in de klas een mix van stemmingen, energie en stress, maar daar wordt zelden echt over gepraat. Vandaag worden leerlingen 'welzijnsweervoorspellers' voor hun eigen klas.

Uitdaging:
In kleine groepjes bedenken leerlingen een simpel 'weerbericht'-systeem (zonnig, bewolkt, stormachtig, enz.) om te laten zien hoe ze zich voelen. Daarna gebruiken ze het om één ding te kiezen dat de gezamenlijke 'verwachting' van de klas kan verbeteren.

Stappen:
1. In groepjes van drie of vier noteert iedere leerling voor zichzelf het 'weer' van dat moment (stemming/energie), met symbolen of woorden.
2. Daarna voegen jullie de losse weerberichten samen tot één gezamenlijke 'verwachting' voor jullie groep.
3. Bespreek met elkaar: waardoor komt het weer van vandaag? Wat zou een 'stormachtig' moment kunnen laten omslaan naar 'zonnig'?
4. Elke groep presenteert de verwachting én één concrete tip voor de klas (bijv. twee minuten even rekken en strekken, rustigere overgangen tussen lessen, meer tijd om vragen te stellen).

Missie geslaagd wanneer:
De klas maakt samen een 'Welzijnsverwachting-bord' dat wekelijks wordt bijgewerkt. Leerlingen kunnen daarop aangeven hoe de sfeer in de klas is en kleine verbeterideeën delen, zodat inchecken een vaste gewoonte wordt in plaats van een eenmalige activiteit.

Rug-aan-rug bouwers

Inclusie en welzijn

eTwinning

Rug-aan-rug bouwers

Aanbevolen leeftijd: 7-12
Duur: 20–25 minuten
Materialen: bouwblokjes/LEGO/papier (twee identieke sets per duo), een paar vooraf gebouwde eenvoudige modellen

Scenario:

In deze uitdaging werken leerlingen samen met alleen mondelinge communicatie en ervaren ze hoe belangrijk heldere en inclusieve communicatie is. Twee leerlingen zitten rug aan rug. De één heeft een afgebouwd model (gemaakt van blokken, LEGO of gevouwen papier), terwijl de ander een identieke set materialen heeft maar het voorbeeld niet kan zien. Het namaken kan dus alleen met woorden.

Uitdaging:

In tweetallen beschrijft één leerling het model stap voor stap, terwijl de ander het bouwt met alleen mondelinge aanwijzingen – niet spieken, geen gebaren. Daarna vergelijken ze het resultaat met het originele model en wisselen ze van rol met een nieuw model.

Stappen:

1. Laat de leerlingen in tweetallen rug aan rug zitten. Geef de 'uitlegger' een klein gebouwd voorbeeld en de 'bouwer' precies dezelfde losse materialen.
2. De uitlegger geeft hardop aanwijzingen, stap voor stap. De bouwer mag vragen stellen, maar kan het voorbeeld niet zien.
3. Vergelijk na een afgesproken tijd de bouw met het origineel. Wat klopte? Wat raakte onderweg kwijt?
4. Wissel van rol met een nieuw model en bespreek het daarna klassikaal. Welke aanwijzingen werkten het best? Waardoor ging het mis?

Missie geslaagd wanneer:

De klas bouwt samen één laatste bouwwerk – dit keer als hele groep, waarbij iedereen om de beurt mondeling bijdraagt – met de 'best-practice'-instructies die ze tijdens het werken in tweetallen hebben ontdekt.

Debat over erbij horen

Inclusie en welzijn

eTwinning

Debat over erbij horen

Aanbevolen leeftijd: 12-18
Duur: 60 minuten
Materialen: debatkaartjes met stellingen, notitiepapier

Scenario:
De leerlingenraad wil de school inclusiever maken en het welzijn van leerlingen verbeteren. Er zijn verschillende ideeën voorgesteld, maar er is discussie over welke het meeste effect zou hebben.

Uitdaging:
Organiseer een gestructureerd debat en pleit voor de oplossing waarvan jouw team denkt dat die de school gastvrijer, inclusiever en steunender maakt.

Stappen:
1. Verdeel de klas in kleine teams.
2. Elk team bedenkt argumenten en voorbeelden om het eigen standpunt te onderbouwen.
3. Houd een debat met een gespreksleider, zodat iedereen in het team aan het woord komt.
4. Toehoorders stellen vragen en stemmen op de meest overtuigende argumenten.
5. Denk na over hoe verschillende perspectieven kunnen leiden tot betere oplossingen.

Missie voltooid wanneer:
De klas wordt het eens over drie praktische acties die het welzijn en de inclusie op school kunnen verbeteren en legt deze vast.

De inclusie-escape uitdaging

Inclusie en welzijn

eTwinning

De inclusie-escape-uitdaging

Aanbevolen leeftijd: 7-14
Tijdsduur: 25-35 minuten
Benodigdheden: uitdagingkaarten, hintkaarten

Scenario:

Jullie klas zit opgesloten in de 'Kamer van ontbrekende stemmen'. Om te ontsnappen, moeten teams een reeks inclusie-opdrachten oplossen.

Uitdaging:

Elke uitdaging schetst een situatie waarin iemand niet volledig kan meedoen. Teams moeten de drempel vinden en een oplossing bedenken om een aanwijzing te verdienen voor de uiteindelijke ontsnappingscode.

Stappen:

1. Teams krijgen vier challengekaarten (de leerkracht kan deze vooraf maken met een AI-tool).
2. Bekijk per kaart:
   - Wie wordt buitengesloten?
   - Wat belemmert deelname?
   - Hoe kun je de activiteit aanpassen?
3. Bij de juiste oplossingen verschijnt een codewoord. Teams voegen hun woorden samen om de laatste ontsnappingszin te ontgrendelen.
4. De klas denkt na over inclusie en meedoen.

Missie voltooid wanneer:

De klas ontgrendelt de ontsnappingszin: 'Iedereen hoort erbij'.

Future-ready schools

Postkaartje uit de toekomst

Toekomstgeletterdheid

eTwinning

Postkaartje uit de toekomst

Aanbevolen leeftijd: 5-12
Duur: 20-30 minuten
Benodigdheden: papier, kleurmaterialen

Situatie:

Er is een postkaartje aangekomen uit het jaar 2050. Daarop staat hoe het dagelijkse leven van een kind er in de toekomst uitziet.

Uitdaging:

Droom vooruit: stel je het leven in de toekomst voor en maak je eigen postkaartje uit 2050.

Stappen:

1. Bespreek hoe het dagelijkse leven er in 2050 uit zou kunnen zien.
2. Teken of schrijf een postkaartje uit de toekomst.
3. Neem bijvoorbeeld school, vervoer, wonen of vrijetijdsbesteding mee.
4. Bespreek jullie postkaartjes met de hele klas.

Missie voltooid wanneer:

De klas maakt een galerij met de titel ‘Berichten uit de toekomst’.

Future-ready schools

Bouw aan een gewenste toekomst

Toekomstgeletterdheid

eTwinning

Bouw aan een gewenste toekomst

Aanbevolen leeftijd: 7-12
Duur: 90 minuten
Materialen: posterpapier of digitaal bord

Scenario:

De toekomst overkomt je niet zomaar; samen kunnen mensen haar mee vormgeven.

Uitdaging:

Ontwerp jouw ideale toekomst voor je school, je buurt of onze planeet.

Stappen:

1. Stel je voor hoe jij wilt dat de wereld er over 20 jaar uitziet.
2. Bedenk wat er moet veranderen om dat voor elkaar te krijgen.
3. Maak een stappenplan met haalbare, praktische acties.
4. Presenteer jouw toekomstbeeld aan de klas.

Missie voltooid wanneer:

De klas maakt samen een gezamenlijke 'toekomstvisie-charter' waarin staat welke toekomst ze met elkaar willen opbouwen.

Future-ready schools

Het debat over veerkracht

Toekomstgeletterdheid

eTwinning

Het debat over veerkracht

Aanbevolen leeftijd: 14-18
Duur: 90 minuten
Materialen: debatformulieren

Scenario:

Middelen zijn schaars en jullie gemeenschap kan maar één weerbaarheidsproject financieren.

Uitdaging:

Debatteer welke investering de gemeenschap het best voorbereidt op toekomstige crises. Denk bijvoorbeeld aan noodopvang, klimaatadaptatiemaatregelen, digitale noodsystemen, enzovoort.

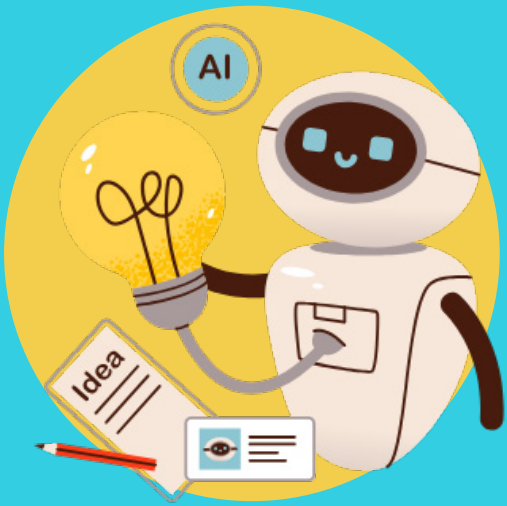
Stappen:

1. Teams kiezen een voorstel of krijgen er één toegewezen.
2. Werk sterke argumenten uit.
3. Voer een gestructureerd debat.
4. Stem op de beste oplossing.

Missie voltooid wanneer:

De klas is het eens over de 'belangrijkste prioriteit voor veerkracht'.

Debat: AI als persoonlijke tutor

Toekomstgeletterdheid

eTwinning

Debat: AI als persoonlijke tutor

Aanbevolen leeftijd: 12-18
Duur: 40-50 minuten
Benodigdheden: papier en pennen

Scenario:
Er is een voorstel dat elke leerling een AI-tutor krijgt die helpt bij leren en huiswerk.

Uitdaging:
Debatteer of AI de persoonlijke tutor van elke leerling zou moeten worden.

Stappen:
1. Verdeel de groep in twee teams: voor en tegen.
2. Bereid argumenten en voorbeelden voor (10 minuten).
3. Organiseer een debat met openingsstatements, argumenten, weerleggingen en slotconclusies.
4. Toehoorders stellen vragen en stemmen.
5. Sta stil bij de rol van AI in het onderwijs van de toekomst.

Vragen om over na te denken:
- Kan AI het leren verbeteren?
- Maakt het onderwijs eerlijker?
- Wat zijn de risico's?
- Kan AI sommige taken van de docent overnemen?

Opdracht voltooid wanneer:
De klas stelt samen vijf gouden regels op voor verantwoord gebruik van AI op school.

Helden van de toekomst

Crisis en voorbereiding

eTwinning

Helden van de toekomst

Aanbevolen leeftijd: 5-12
Duur: 60 minuten
Benodigdheden: papier en kleurmateriaal

Scenario:

De wereld van 2050 heeft helden nodig die mensen én de planeet helpen.

Uitdaging:

Bedénk een held van de toekomst en leg uit hoe die het leven voor iedereen beter maakt.

Stappen:

1. Bedenk een personage.
2. Geef diegene een missie.
3. Teken de hulpmiddelen of superkrachten.
4. Vertel het verhaal.

Missie geslaagd wanneer:

De leerlingen laten zien hoe hun held bijdraagt aan een betere toekomst voor mensen, gemeenschappen en de planeet.

De veerkrachtboom

Crisis en paraatheid

eTwinning

De veerkrachtboom

Aanbevolen leeftijd: 7-12
Duur: 60 minuten
Benodigdheden: papier, stiften

Scenario:
Iedereen krijgt met uitdagingen te maken, maar we hebben allemaal sterke kanten die ons helpen ze te overwinnen.

Uitdaging:
Maak een boom die laat zien welke vaardigheden en welke mensen ons helpen sterk te blijven in moeilijke tijden.

Stappen:
1. Teken een grote boom.
2. Schrijf je sterke kanten op de takken (bijv. moed, samenwerken, geduld).
3. Zet bij de wortels de mensen die je steunen (bijv. familie, vrienden, leerkrachten).
4. Deel één sterke kant met de klas.

Missie geslaagd wanneer:
De klas laat een 'Veerkrachtboom' groeien, vol sterke kanten en steun om op terug te vallen.

Verdwaald op een eiland

Crisis en voorbereiding

eTwinning

Verdwaald op een eiland

Aanbevolen leeftijd: 5-12
Duur: 90 minuten
Benodigdheden: resourcekaarten

Scenario:

Na een storm zit je klas vast op een verzonnen eiland.

Uitdaging:

Bepaal hoe jullie samenwerken, problemen oplossen en iedereen veilig houden.

Stappen:

1. Maak kleine teams.
2. Krijg een lijst met beschikbare middelen.
3. Bepaal wat jullie groep als eerste nodig heeft.
4. Maak een eenvoudig overlevingsplan.
5. Presenteer jullie ideeën.

Missie voltooid wanneer:

Elk team presenteert zijn 'Overlevingsplan voor het eiland'.

Crisisvoorspelling

Crisis en paraatheid

eTwinning

Crisisvoorspelling

Aanbevolen leeftijd: 12-18
Duur: 90 minuten
Benodigdheden: risicokaarten

Scenario:
Experts voorspellen dat jouw gemeenschap de komende 10 jaar met verschillende risico's te maken kan krijgen.

Uitdaging:
Bepaal welk risico de meeste voorbereiding vraagt.

Stappen:
1. Bekijk verschillende mogelijke risico's.
2. Beoordeel de kans en de impact.
3. Zet de risico's op volgorde.
4. Doe voorstellen voor voorbereidende maatregelen.

Missie geslaagd wanneer:
De groep maakt een prioriteitenlijst voor toekomstige paraatheid.

Future-ready schools